

Date: 25th March-2026

KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN HAMSHIRALIK TA'LIMI.

Tohirova Shaxnoza Tohir qizi

Qarshi Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi. Katta o'qituvchi

Annotatsiya: Mazkur maqolada kompetensiyaga asoslangan hamshiralik ta'limining nazariy asoslari, zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan integratsiyasi hamda klinik amaliyotdagi samaradorligi kompleks tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, kompetensiyaviy yondashuv hamshiralar tayyorgarligini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqadi va bemor xavfsizligini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: kompetensiya, hamshiralik ta'limi, simulyatsiya, klinik qaror, evidence-based nursing

Kirish

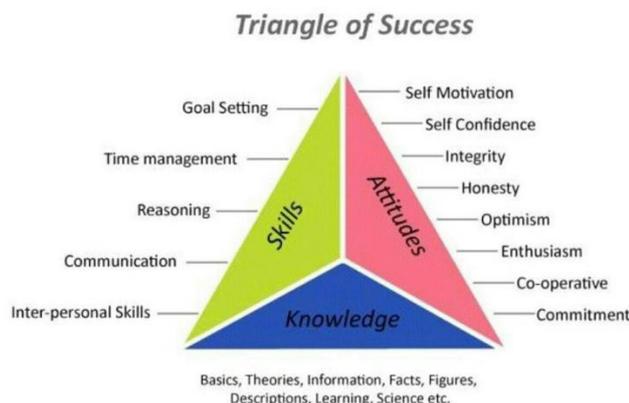
Zamonaviy tibbiyot tizimi faqat nazariy bilimga ega emas, balki amaliy jihatdan tayyor, tezkor qaror qabul qila oladigan hamshiralarni talab etmoqda. An'anaviy ta'lim modeli esa ko'proq bilim berishga yo'naltirilgan bo'lib, real klinik vaziyatlarda samaradorligi past bo'lishi mumkin. Shu sababli kompetensiyaga asoslangan ta'lim modeli joriy etilmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqot quyidagi metodlar asosida olib borildi:

- tizimli adabiyotlar tahlili
- taqqoslash usuli
- kuzatuv va pedagogik tajriba
- analitik baholash

1. Kompetensiyaga asoslangan ta'limning nazariy asoslari

Date: 25th March-2026

Kompetensiya — bu bilim, amaliy ko‘nikma va professional xulq-atvorning integratsiyasidir. Hamshiralikda quyidagi asosiy kompetensiyalar ajratiladi:

- **Klinik kompetensiya** – bemor bilan ishlash
- **Kommunikativ kompetensiya** – muloqot qilish
- **Etik kompetensiya** – kasbiy axloq
- **Analitik kompetensiya** – kritik fikrlash

2. An’anaviy va kompetensiyaviy ta’limni taqqoslash

Mezoni	An’anaviy ta’lim	Kompetensiyaviy ta’lim
Yo‘nalish	Bilim	Amaliyot
Baholash	Test	OSCE, amaliy sinov
Talaba roli	Passiv	Faol
Natija	Nazariy bilim	Klinik tayyorgarlik

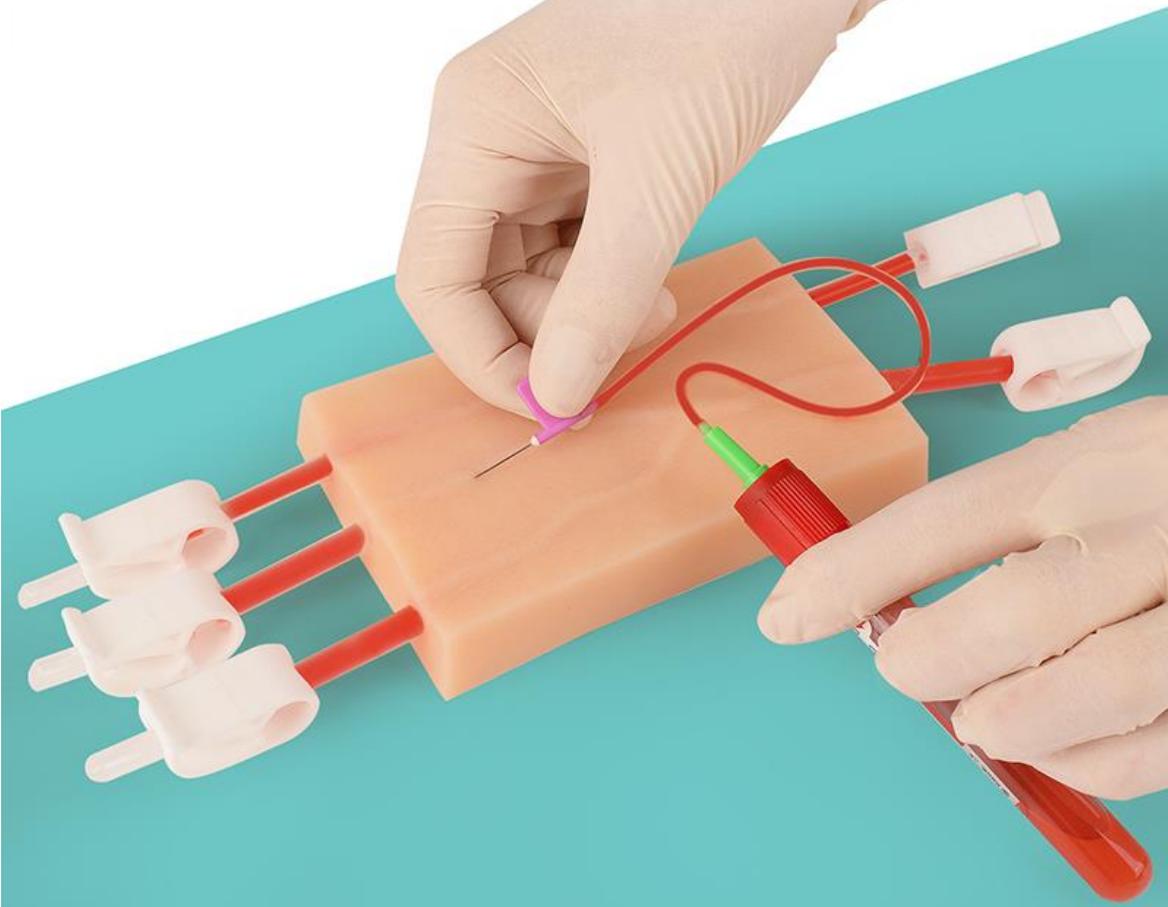
3. Simulyatsion ta’lim va amaliy ko‘nikmalar

Date: 25th March-2026

● ● ●
SIMULATE A REAL BLOOD DRAW

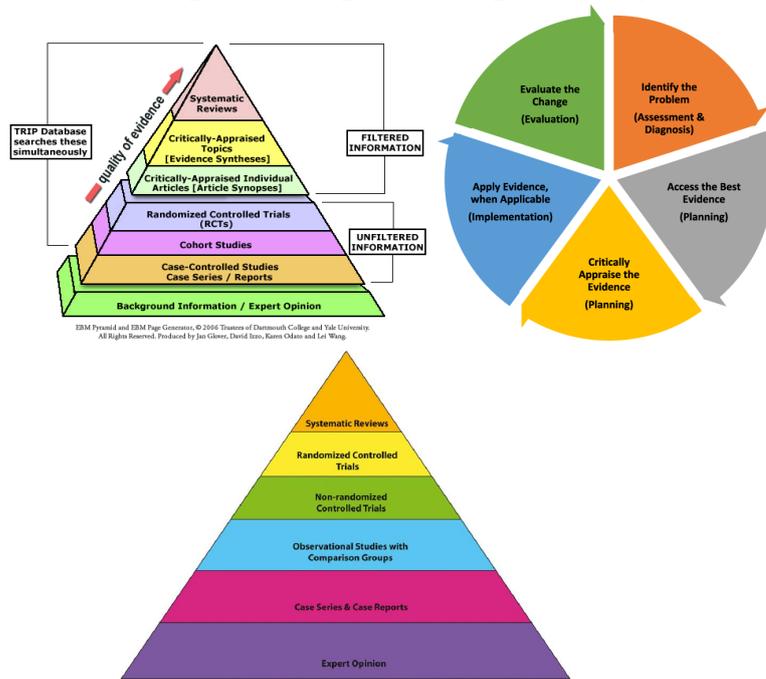
Date: 25th March-2026

Simulyatsion ta'lim — bu real klinik vaziyatlarni sun'iy muhitda takrorlash orqali o'qitish usuli.

Afzalliklari:

- Xavfsiz o'rganish muhiti
- Xatolarni takrorlash va tuzatish imkoniyati
- Amaliy ko'nikmalarni mustahkamlash

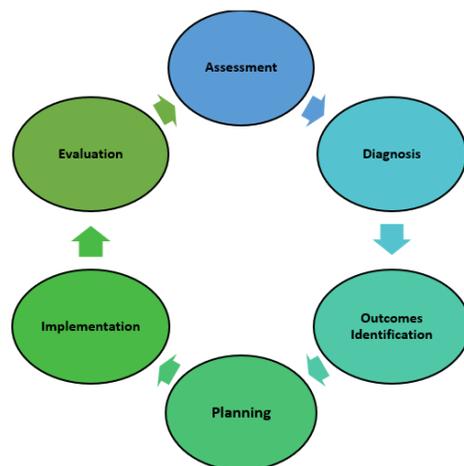
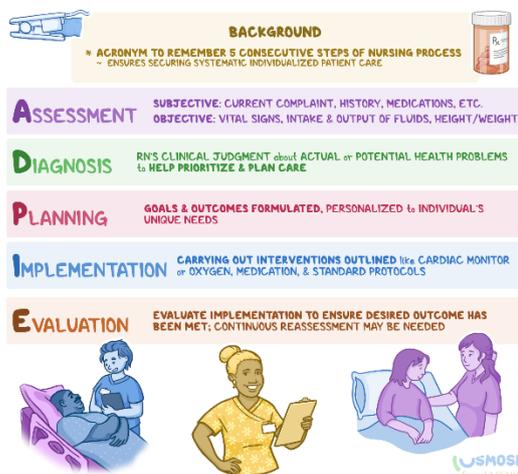
4. Evidence-Based Nursing (Dalillarga asoslangan amaliyot)

Dalillarga asoslangan hamshiralik quyidagilar asosida shakllanadi:

- ilmiy tadqiqot natijalari
- klinik tajriba
- bemor qadriyatlarini

5. Klinik qaror qabul qilish jarayoni

Date: 25th March-2026

Klinik qaror qabul qilish quyidagi bosqichlarni o'z ichiga oladi:

1. Baholash (Assessment)
2. Diagnostika (Diagnosis)
3. Rejalashtirish (Planning)
4. Amalga oshirish (Implementation)
5. Baholash (Evaluation)
- 6. O'zbekiston sharoitida muammolar**
  - moddiy texnik baza yetishmasligi
  - simulyatsion markazlar kamligi
  - o'qituvchilar malakasining yetarli emasligi
  - baholash tizimining eskirganligi
- 7. Rivojlantirish istiqbollari**
  - OSCE tizimini joriy etish
  - raqamli ta'lim platformalarini kengaytirish
  - xalqaro standartlarga moslashish
  - o'qituvchilarni qayta tayyorlash

Muhokama

Kompetensiyaga asoslangan ta'lim modeli real klinik vaziyatlarda samarali ishlay oladigan mutaxassislarni tayyorlaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bunday yondashuv bemor xavfsizligini oshiradi va tibbiy xatolarni kamaytiradi.

Xulosa

Kompetensiyaviy yondashuv — zamonaviy hamshiralik ta'limining ajralmas qismidir. Ushbu model:

- amaliy tayyorgarlikni oshiradi
- mustaqil fikrlashni rivojlantiradi
- sog'liqni saqlash tizimini yaxshilaydi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. World Health Organization. *State of the World's Nursing*, 2020
2. Benner P. *From Novice to Expert*, 1984
3. Harden RM. *Competency-Based Education*, 2002
4. Institute of Medicine. *To Err is Human*, 2001
5. QSEN Institute. *Nursing Competencies*, 2012
6. Frenk J. et al. *Health Professionals for a New Century*, 2010
7. Gonczi A. *Competency-Based Assessment*, 1994
8. Issenberg SB et al. *Simulation in Medical Education*, 2005
9. Melnyk BM. *Evidence-Based Practice in Nursing*, 2011
10. Eraut M. *Professional Competence Development*, 1994

